

บทคัดย่อ

ชื่อภาคนิพนธ์ : ความคาดหวัง ความเชื่อถือ และการยอมรับของผู้บริโภค
ต่อหนังสือพิมพ์รายวันฉบับภาษาไทย

ชื่อผู้เขียน : นางสาวธัชมน หงส์จรรยา

ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)

ปีการศึกษา : 2544

การศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 5 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาความคาดหวัง ความเชื่อถือ และการยอมรับของผู้บริโภคหนังสือพิมพ์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ การแสดงสถานภาพ บทบาทและการปฏิบัติตามจรรยาบรรณ 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของผู้บริโภคหนังสือพิมพ์กับความคาดหวัง ความเชื่อถือและการยอมรับหนังสือพิมพ์รายวันฉบับภาษาไทย 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริโภคข่าวสารของผู้บริโภคหนังสือพิมพ์กับความคาดหวัง ความเชื่อถือและการยอมรับหนังสือพิมพ์รายวันฉบับภาษาไทย 4) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์ของผู้บริโภคหนังสือพิมพ์ต่อความคาดหวัง ความเชื่อถือและการยอมรับหนังสือพิมพ์รายวันฉบับภาษาไทย 5) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงระหว่างความคาดหวัง ความเชื่อถือและการยอมรับหนังสือพิมพ์รายวันฉบับภาษาไทย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ใช้วิธีเก็บแบบสอบถามจากผู้อ่านและผู้ซื้อหนังสือพิมพ์ ณ จุดซื้อขายภายในห้างสรรพสินค้า จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 700 คน พร้อมทั้งนำมาวิเคราะห์ข้อมูลและทดสอบสมมติฐานด้วยวิธีการทางสถิติเชิงพรรณนาและเชิงอนุมาน

ผลการศึกษา พบว่า

1. ผู้บริโภคร้อยละ 60.1 เป็นเพศชาย ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 21 – 30 ปี มีสถานภาพโสด การศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพรับจ้างเอกชน ตำแหน่งระดับปฏิบัติการ มีรายได้ 8,001-18,000 บาทต่อเดือน ภูมิลำเนาเดิมอยู่ในกรุงเทพฯและปริมณฑล

2. ความคาดหวัง ความเชื่อถือ การยอมรับหนังสือพิมพ์รายวันฉบับภาษาไทยพบว่า ภาพรวมมีความคาดหวังค่อนข้างสูง มีความเชื่อถือและการยอมรับปานกลาง แบ่งเป็น สิ่งที่คาดหวังสูงสุดคือ 1) หน้าที่แสวงหาข้อเท็จจริง และแจ้งข่าวสาร ให้ความรู้สาระประโยชน์ 2) บทบาทการเป็นกระจกสะท้อนภาพสังคม 3) จรรยาบรรณประเด็นการส่งเสริมและรักษาไว้ซึ่งเสรีภาพของการเสนอข่าวสาร ส่วนที่ได้รับความเชื่อถือและการยอมรับต่ำที่สุดคือ จรรยาบรรณข้อที่ว่า การไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนและอามิสสินจ้าง

3. ผลการทดสอบสมมติฐานด้านความคาดหวัง พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความแตกต่างคือเพศ อายุ สถานภาพ ระยะเวลาการรับข่าวสารและจำนวนหนังสือพิมพ์ที่อ่านต่อวัน ส่วนด้านความเชื่อถือและการยอมรับได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ ตำแหน่ง รายได้ ประเภทข่าวสาร ประเภทหนังสือพิมพ์ ระยะเวลาการรับข่าวสารและจำนวนหนังสือพิมพ์ที่อ่านต่อวัน ความเห็นต่อเสรีภาพหนังสือพิมพ์

ข้อเสนอแนะ

เชิงปฏิบัติสำหรับหนังสือพิมพ์รายวันฉบับภาษาไทย

1. ควรจะนำเสนอเนื้อหาความรู้ที่เป็นประโยชน์มากกว่าความบันเทิง
 2. ควรนำเสนอข้อเท็จจริง โดยแยกพื้นที่ระหว่าง ข่าว กับ ความคิดเห็น ให้ชัดเจน โดยเฉพาะการพาดหัวข่าวไม่ควรใส่ความคิดเห็นเกินจากข้อเท็จจริง
 3. สร้างมาตรฐานของวิชาชีพ เช่น ออกใบรับรองวิชาชีพจากสมาคม หรือสถาบันวิชาชีพที่เชื่อถือได้ โดยให้มีการสอบหรือทดสอบด้วยความสมัครใจ และส่งเสริมคุณค่าใบรับรองวิชาชีพให้ได้รับการยอมรับ
 4. เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานของหนังสือพิมพ์ โดยอาจจะให้มีตัวแทนจากองค์กรประชาชนหรือตัวแทนประชาชนเข้าเป็นกรรมการในสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ
 5. ส่งเสริมให้มีการตรวจสอบกันเองระหว่างหนังสือพิมพ์ โดยไม่ส่งเสริมคติที่ว่า "แมลงวันไม่ตอมแมลงวัน"
- ด้านวิชาการ
วิจัยครั้งต่อไป ผู้ศึกษาขอเสนอให้มีการทำการศึกษาระดับดังต่อไปนี้ในแนววิพากษ์(Critical Research) ซึ่งเน้นการตรวจสอบปัญหาและหาทางออกเชิงระบบด้วยรูปแบบ

1. ความน่าเชื่อถือของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพในเชิงปฏิบัติ
2. กระบวนการทำงานเชิงคุณภาพของนักข่าวและบรรณาธิการข่าวเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามบรรทัดฐานของสื่อมวลชน
3. ปัจจัยเชิงเหตุที่มีอิทธิพลต่อการละเมิดจรรยาบรรณวิชาชีพสื่อมวลชนของนักการสื่อสารมวลชน

This study, titled "People's Expectations, Trust and Acceptance of Thai Daily Newspapers" has been done with 5 objectives. They are:

1. To study consumers' expectations and their level of trust and acceptance of Thai daily newspapers in terms of newspapers' performance, positioning, roles and ethics.
2. To study the influence of individual factors on people's expectations and the level of their trust and acceptance of Thai daily newspapers.
3. To study links between readers' information-consumption behaviour and their expectations, trust and acceptance of Thai daily newspapers.
4. To study connections between readers' own attitudes towards Thai newspaper and their expectation, trust and acceptance to Thai daily newspaper.
5. To study correlation between readership's own expectation, trust and acceptance to Thai daily newspaper.

The research is based on a survey, with questions posed to 700 newspaper readers and buyers at points of sale in department stores in Bangkok. The survey responses were subjected to a statistical analysis.

The results show that:

1. 60.1 percent of surveyed readership are men. Most of are 21-30 years of age, single, hold a bachelor's degree, are private-sector employees, with salaries between 8,001-18,000 baht a month, and natives of Bangkok or its suburbs.
2. In general, readers' expectations are high. Levels of trust and acceptance are lower. People expect Thai daily newspapers to:
 - 2.1 Search for the truth, reporting news and provide knowledge and useful information.
 - 2.2 Maintain a good position and proper roles. This includes reflecting real situation in the society.
 - 2.3 Keep high media ethics. This involves promoting and

maintaining freedom of news reporting, People are pretty disappointed with this last expectation, and most disappointed with newspaper's failure to observe the ethics of no corruption and no self-interest.

3. Factors that dictate readership's degree of expectation are sex, age, social status, length of time in consuming information, and numbers of newspapers read each day. Factors that influence degree of trust and acceptance are sex, age, social status, education level, profession, positions, incomes, kinds of information, sorts of newspaper, length of time in consuming information and number of newspaper read each day, and views on press freedom.

Suggestions

In practice

1. Newspaper should present more of useful information and knowledge than entertaining information

2. Newspapers should present news in a way that fact and opinions are absolutely seen as separate.

3. Create high professional standard, such as, issuing professional certificates from reliable Associations or professional institutes to those who voluntarily take a test and promote the value of that certificates.

4. Allow people opportunities in examining newspaper by probably allowing civil organizations or representatives to sit in National Newspaper Society's committee.

5. Promoting internal examination between newspaper, discouraging the idea of investigating one another in the same career group.

In academic side

The author would like to suggest a critical research on these following topics, which emphasize on systematically finding the problem and solutions.

1. Accountability of each newspaper. This will help newspaper in self-improve and self-development in practice.

2. Qualitative working process of journalists and editors, to help increase the effectiveness and proficiency of newspaper according to norms of media

3. Cause factors that influence media people to violate their ethics.